Svenska med didaktisk inriktning för ämneslärare med inriktning mot grundskolans årskurs 7-9, II

Swedish with Focus on Didactics for Teachers Working in Grades 7 to 9, II

30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: 11SV30
Version: 4.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2016-08-16
Gäller från: HT 2016

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska (G1N), Utbildningsvetenskap: Svenska-mångkulturellt samhälle (G1N), Didaktik (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning 87%, Verksamhetsförlagd utbildning 13%
Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
Förkunskapskrav: Godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 högskolepoäng.
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Från runor till rap, 15 hp
I kursen ges en bred översikt över litteraturhistorieskrivningen kopplad till idé- och litteraturhistoria. Begrepp som kanon, klassiker och kulturarv diskuteras. Stor vikt läggs vid studentens eget analysarbete, varför textanalys utifrån adekvat litteraturvetenskaplig terminologi, utifrån litteraturvetenskaplig forskning och utifrån relevanta historiska, estetiska och ideologiska perspektiv är centralt.
Vidare har kursen ett didaktiskt fokus. Hur skönlitteratur kan användas i undervisning för att utveckla elevers läsförmåga, genrekompetens och språkliga medvetenhet studeras och diskuteras. Likaså belyses hur skönlitteratur kan användas för att bredda alla elevers litterära och kulturella erfarenheter och öka deras förståelse för hur människor tänkt, agerat och skrivit i olika tider och i olika kulturer.
I kursen ingår också fem fritt förlagda fältdagar då studenten samlar in empiri till en intervjustudie.

Delkurs 2: Dramatik och dramatikdidaktik, 5 hp
Delkursen belyser och problematiserar dramagenren från antiken fram till idag utifrån historiska, ideologiska, dramaturgiska och didaktiska perspektiv. I delkursen tillhandahålles också teatervetenskapliga analysinstrument för analys av teatertexter och teaterföreställningar, vilka studenten ges möjlighet att pröva. Centralt i delkursen är också relationen mellan teatern som konstform och skolans undervisning i svenska. I relation härtill planerar studenten undervisning i dramatik.

Delkurs 3: Litteratur för unga, 5 hp
Delkursen har fokus på ungdomslitteratur. Den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt belyses och problematiseras. Studenten ges möjlighet att med hjälp av litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig terminologi analysera och reflektera över barn- och ungdomslitteratur och hur denna litteratur producerar normer och värden.
Delkursen har också ett tydligt didaktiskt fokus. Utifrån didaktisk forskning diskuteras och problematiseras hur barn- och ungdomslitteratur kan användas i skolans undervisning. Ett särskilt fokus vilar på boksamtalets möjligheter och begränsningar som undervisningsmetod för stödja elever i att utveckla en fördjupad läsförmåga. Begrepp som genrekompetens, metakognition och metaspråk är centrala.

Delkurs 4: Film och filmdidaktik, 5 hp
Delkursen behandlar och problematiserar film som en del i ett multimodalt svenskämne. Fokus vilar på filmen och andra rörliga bildmedier och dess potential som didaktiskt verktyg i undervisningen. I delkursen studeras filmens olika berättarkomponenter, dramaturgi, ljud, bild, musik samt möjligheter att laborera med olika visuella och auditiva effekter.

Delkursen erbjuder också verktyg för analys av film. Även överföringen av litterära förlagor till film kommer att belysas och analyseras.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Delkurs 1: Från runor till rap, 15 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redovisa kunskaper om skönlitteraturens utveckling i historiska perioder, genrer och stilar, kopplade till allmän historia och idé- och kulturhistoria från forntiden till modern samtid samt diskutera denna utifrån historiska, ideologiska och estetiska perspektiv

2. Färdigheter och förmågor
2.1 analysera skönlitterära texter av olika slag utifrån historiska, estetiska och ideologiska perspektiv samt med hjälp av adekvat litteratur- och språkvetenskaplig terminologi
2.2 planera undervisning kring skönlitteratur i syfte att bredda alla elevers litterära erfarenheter och öka deras förståelse för människors sätt att leva, tänka och skriva i olika tider och i olika kulturer
2.3 planera undervisning där historiska, ideologiska och berättartekniska perspektiv på skönlitteratur och adekvata språkliga redskap används i syfte att utveckla alla elevers läsförmåga, lässtrategier, genrekompetens, kritiska medvetenhet samt förmåga att kommunicera litterära erfarenheter i tal och skrift
2.4 genomföra en intervjustudie om elevers läsvanor

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 definiera begreppen kanon, klassiker och kulturarv samt problematisera deras roll i dagens svenska skola utifrån ett inkluderande- och ett hållbarhetsperspektiv

Delkurs 2: Dramatik och dramatikdidaktik, 5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redovisa kunskaper om teater som konstform och hur teatern vuxit fram samt tagit sitt uttryck i olika historiska perioder och traditioner

2. Färdigheter och förmågor
2.1 analysera teatertexter från olika tider utifrån historiska, ideologiska, dramaturgiska och didaktiska perspektiv
2.2 analysera teatertexter med hjälp av adekvat teatervetenskaplig terminologi
2.3 analysera teaterföreställningar med hjälp av adekvat teatervetenskaplig och semiotisk terminologi
2.4 planera undervisning i dramatik utifrån skolans styrdokument i svenska

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 kritiskt reflektera över teatern som konstform och dess plats i dagens samhälle och skola

Delkurs 3: Litteratur för unga, 5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redovisa kunskaper om den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt utifrån historiska, ideologiska, didaktiska, estetiska och berättartekniska perspektiv

2. Färdigheter och förmågor
2.1 analysera barn- och ungdomslitteratur med hjälp av en grundläggande litteraturvetenskaplig och språkvetenskaplig terminologi
2.2 synliggöra och med stöd i didaktisk forskning diskutera hur dagens barn- och ungdomslitteratur kan användas i skolans undervisning för att bredda elevers litterära erfarenheter, utveckla interkulturell förståelse samt stödja eleverna att utveckla en fördjupad läsförmåga
2.3 motivera och utifrån gällande styrdokument exemplifiera hur undervisning för hållbar utveckling kan bedrivas med barn- och ungdomslitteratur som grund

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 urskilja och kritiskt resonera kring hur barn- och ungdomsboken producerar normer och värden samt problematisera val av litteratur för skolans undervisning utifrån genus, klass, det mångkulturella klassrummet och hållbar utveckling

Delkurs 4: Film och filmdidaktik, 5 hp

1. Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för hur film kan användas som ett verktyg för elevernas lärande i skolan
1.2 redogöra för hur filmens komponenter samspelar för att förmedla ett budskap eller upplevelse
1.3 visa förståelse för hur filmpedagogik kan användas som ett redskap i undervisningen.
1.4 redogöra för hur filmanalys kan användas för att förstå filmens grundkomponenter för berättande

2. Färdigheter och förmågor
2.1 definiera och analysera likheter och skillnader mellan litterära och filmiska sätt att berätta, beskriva karaktärer och miljöer, samt utforma dialogen mellan de gestaltade karaktärerna

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 kritiskt reflektera över filmen som konstform och dess plats i dagens samhälle och skola

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

Delkurs 1: Från runor till rap, 15 hp
- föreläsningar
- seminarier
- workshops
- verskamhetsförlagd utbildning i form av fältdagar

Delkurs 2: Dramatik och dramatikdidaktik, 5 hp
- föreläsningar
- workshops
- seminarier
- teaterbesök

Delkurs 3: Litteratur för unga, 5 hp
- föreläsningar
- workshops
- seminarier

Delkurs 4: Film och filmdidaktik, 5 hp
- föreläsningar
- workshops
- seminarier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment

Delkurs 1: Från runor till rap, 15 hp

(IN11) Delkurs 1: Individuell skriftlig inlämning Textanalys prosa
Inlämningsuppgift
Lärandemål: 2.1
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE03) Delkurs 1: Seminarium Muntligt berättande
Seminarium
Lärandemål: 2.1, 2.2 och 2.3
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE04) Delkurs 1: Seminarium Intervju
Seminarium
Lärandemål: 2.4
Högskolepoäng: 2,0

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE01) Delkurs 1: Salstentamen
Individuell skriftlig salstentamen
Lärandemål: 1.1
Högskolepoäng: 6,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(WS01) Delkurs 1: Workshops
Workshops
Lärandemål: 2.1, 2.2, 2.3 och 3.1
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 2: Dramatik och dramatikdidaktik, 5 hp

(EX07) Delkurs 2: Muntlig gruppexamination Föreställningsanalys
Muntlig gruppexamination
Lärandemål: 2.1 och 3.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN12) Delk 2: Individuell skriftlig inlämning Textanalys dramatik
Individuell skriftlig inlämning
Lärandemål: 2.1 och 2.2
Högskolepoäng: 3,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(WS02) Delkurs 2: Workshop Dramatikdidaktik
Workshop
Lärandemål: 2.4 och 3.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 3: Litteratur för unga, 5 hp
(IN13) Delkurs 3: Enskild skriftlig inlämning Lektionsmoment
Enskild skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3 och 3.1
Högskolepoäng: 4,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE05) Delkurs 3: Seminarium Lektionsmoment
Seminarium
Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3 och 3.1
Högskolepoäng: 0,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Delkurs 4: Film och filmdidaktik, 5 hp
(IN14) Delkurs 4: Enskild skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1 och 3.1
Högskolepoäng: 4,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE06) Delkurs 4: Seminarium Lektionsmoment
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1 och 3.1
Högskolepoäng: 0,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(WS03) Delkurs 4: Workshop Filmdidaktik
Lärandemål: 1.1, 1.3 och 3.1
Högskolepoäng: 0,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Från runor till, rap, 15 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Achebe, Chinua (1990). An image of Africa: Racism in Conrad's Heart of Darkness. I *Hopes and impediments: selected essays.* [New ed.] New York: Doubleday (ca 15 s)

Brink, Lars (2004). Kanon och kulturarv i ett föränderligt samhälle. I *Texter om svenska med didaktisk inriktning.* Andra nationella konferensen med didaktisk inriktning. Göteborg 8-9/1-04 (12 s)

Bronte, Charlotte (valfri utgåva). *Jane Eyre.*

Camus, Albert (2010). *Främlingen.* [Ny utg.] Stockholm: Bonnier pocket (149 s)

Conrad, Joseph (1998). *Mörkrets hjärta.* Ny utg. Lund: BookLund (123 s)

Dimenäs, Jörgen (red.) (2007). Intervju som ett sätt att utveckla kunskap kring elevuppfattningar. I *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber (utdrag, ca 50 s.)

Genette, Gérard (1988). *Narrative discourse revisited.* Ithaca, N.Y.: Cornell Univ. Press (175 s)

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun.* 3. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 141-156, 165-182 (32 s)

Lantz, Annika (2007). *Intervjumetodik.* 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur (utdrag, ca 50 s)

Martinsson, Moa (Valfri utgåva). *Kvinnor och äppelträd.*

Morrison, Toni (Valfri utgåva). *Sula.*

Mortensen, Anders & Ljung, Per Erik (red.) (1988). *Texter i poetik: från Platon till Nietzsche.* Lund: Studentlitteratur (ca 25 s)

Petersson, Margareta (red.) (2011). *Världens litteraturer: en gränsöverskridande historia.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (utdrag, ca 70 s)

SOU 2004:104. *Att lära för hållbar utveckling.* Betänkande av Kommittén för utbildning för hållbar utveckling. Stockholm: Fritzes (ca 15 s)

Svensson, Birgitta (2008). *Gör klassikern till din egen: [att arbeta med skönlitteratur i klassrummet].* Stockholm: Myndigheten för skolutveckling (83 s)

Wolf, Lars (2004). *Till dig en blå tussilago: att läsa och skriva lyrik i skolan.* 2., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur (185 s)

Woolf, Virginia (2007). *Mot fyren.* [Ny utg.] Stockholm: Bonnier (281 s)

Öhman, Anders (2002). *Populärlitteratur: de populära genrernas estetik och historia.* Lund: Studentlitteratur (ca 40 s)

Ytterligare artiklar enligt lärares anvisningar (ca 100 s)

Ytterligare skönlitterära texter i utdrag (max 60 s)

Delkurs 2: Dramatik och dramatikdidaktik, 5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Axelsson, Malin (red.) (2013). Konsten att göra teater tillsammans med publiken. I Nu vill jag prata! Barns röster i

barnkulturen. *CBK* nr 46. Stockholms universitet, ss. 191-201 (11 s)

Euripides (valfri utgåva). *Medea*

Loman, Rikard (2016). *Drama- och föreställningsanalys.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (211 s)

Lundberg, Anna (2013). Äckel, jubel, kaos. Förhandling om betydelse i interaktiv barn- och ungdomsteater. I *ACSIS conference paper. Tema Genus.* Linköpings universitet (11 s)

Ibsen, Henrik (valfri utgåva) *Vildanden*

Mortenson, Anders & Ljung, Per-Erik (red.) (1988). *Texter i poetik: från Platon till Nietzsche.* Lund: Studentlitteratr (ca 25 s)

Petersson, Margareta (red.) (2011). *Världens litteraturer: En gränsöverskridande historia.* Lund: Studentlitteratur (utdrag, ca 50 s)

Remfeldt, Jens (2011). Att kalibrera den teaterpedagogiska kompassen. I Österlind, Eva *Drama - ledarskap som spelar roll.* Lund: Studentlitteratur, s. 169-181 (13 s)

Shakespeare, William (valfri utgåva). *Macbeth*

Strindberg, August (valfri utgåva) *Fröken Julie*

En pjäs som väljs i samråd med lärare.

Övrig litteratur (ca 100 s)

Delkurs 3: Litteratur för unga, 5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Boglind, Ann & Nordenstam, Anna (2010). *Från fabler till manga: litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur.* 1. uppl. Malmö: Gleerups (ca. 350 s)

Bradbury, Ray (valfri utgåva) *Leendet.* (10 s)

Chambers, Aidan (2011). *Böcker inom och omkring oss.* Ny, rev., utg. Huddinge: X Publishing (ca, 150 s)

Jansson, Tove (2003). *Det osynliga barnet och andra berättelser.* [Ny utg.] Stockholm: Raben & Sjögren (ca 30 s)

Langer, Judith A. (2005). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse.* Göteborg: Daidalos (ca 50 s)

Lowry, Lois (valfri utgåva) *Den utvalde.* (214 s)

Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011) Stockholm: Skolverket (279 s)

Mankell, Henning (valfri utgåva) *Eldens hemlighet.* (160 s)

Meyer, Stephanie (2005). *Om jag kunde drömma.* Stockholm: B/Wahlströms (415 s)

Montgomery, L. M. (2003). *Anne på Grönkulla.* [Ny utg.] Stockholm: Rabén & Sjögren (342 s)

SOU 2004:104. *Att lära för hållbar utveckling.* Betänkande av Kommittén för utbildning för hållbar utveckling. Stockholm: Fritzes (ca 15 s)

Stevenson, Robert Louis (2000). *Skattkammarön.* [Ny utg.] Stockholm: Rabén & Sjögren (251 s)

Varga, Anita (2013). Metakognitiva perspektiv på läsförståelseprocessen: en studie av skolans textsamtal kring skönlitteratur. *Nordisk Tidskrift för Allmän Didaktik, 1* (1), s. 43-60 (18 s)

Öhman, Anders (2002). *Populärlitteratur: de populära genrernas estetik och historia.* Lund: Studentlitteratur (ca 40 s)

Övrig litteratur (ca 100 s)

Delkurs 4: Film och filmdidaktik, 5 hp

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Janson, Malena (red.) (2016). *Introduktion till filmpedagogik: vita duken som svarta tavlan.* 2., [utök.] uppl. Malmö: Gleerups Utbildning (221 s)

Olin-Scheller, Christina (2008). *Såpor i stället för Strindberg? Litteraturundervisning i ett nytt medielandskap.* Stockholm: Natur & Kultur (160 s)

Tønnesen, Elise Seip (2006). Fakta i levande bilder. I Maagerø, E. & Tønnesen E.S. (red.) *Å lese i alle fag.* Oslo: Universitetsförlaget (utdrag ca 20 s)

Tillkommer utvalda romaner samt filmatiseringar av desamma, plus kopierat material (ca 200 s). Valet av texter och filmer sker i samråd med kursansvarig.

Referenslitteratur
Bordwell, David och Kristin Thompson (2003). *Film Art: An Introduction.* (528 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Ämneslärarutbildning för grundskolans årskurs 7-9: svenska, engelska, svenska som andraspråk, 270 hp.